

**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "СВЕТИ ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ" С. ТЪРНИЧЕНИ,
ОБЩ. ПАВЕЛ БАНЯ, ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА**
Ул." Розова долина ,, №22 , тел : 04368 / 2283,0887664406

УТВЪРЖДАВАМ:

Катерина Влаева

ДИРЕКТОР

*Заповед
354/10.09.192*

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА
УЧИЛИЩЕ
ЗА УЧЕБНА 2019/2020г.

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на.. 03.09.2019г,Протокол№12. и е утвърдена е със заповед №.354/10..09.2019г.на директора на училището.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на ОУ „Свети Паисий Хилендарски“с.Търничени” за превенция на ранното напускане на образователната система:

- СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА (2013 – 2020)
- ПЛАН ЗА 2016- 2017 Г. ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА (2013- 2020)
- СТРАТЕГИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА (2015 – 2020)
- ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНТЕГРАЦИЯ НА УЧЕНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА (2015 – 2020)
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА (2014 – 2020)
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020 ГОДИНА
- РАМКОВА ПРОГРАМА ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО /2010 – 2020 Г./
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ НА Р БЪЛГАРИЯ ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ /2012 – 2020 Г./;
- ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ НА „ДЕСЕТИЛИТИЕ НА РОМСКОТО ВКЛЮЧВАНЕ /2005 – 2015Г./;
- КОНВЕНЦИЯТА ЗА БОРБА СРЕЩУ ДИСКРИМИНАЦИЯТА В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО;
- ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ;
- НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ;
- ЗАКОН ЗА МЛАДЕЖТА,
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА БЕДНОСТТА И НАСЪРЧАВАНЕ НА СОЦИАЛНОТО ВКЛЮЧВАНЕ ДО 2020 Г.
- ОБЛАСТНИ И ОБЩИНСКИ СТРАТЕГИЧЕСКИ МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ ОТ ОТПАДАНЕ.

В Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020), преждевременното напускане на училище е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България. Необходими са широкообхватни мерки, насочени към осигуряване на: успешен преход между различните степени на образование, гъвкави и успешни възможности за преждевременно напусналите да продължат обучението си в системата на училищното образование с цел придобиване на ключови компетентности, разнообразни форми на обучение, признаване и валидиране на

резултати от неформално обучение и информално учене, добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно. Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който има за цел да подпомогне училищата в усилия им за справяне с това явление.

Рискове:

Преждевременното напускане на училище води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование. Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напускане на училище върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната в средносрочен и дългосрочен план, поради което данните за дела на преждевременно напусналите образователната система в България не трябва да успокояват, а да насърчават изпълнението на всеобхватна и интегрирана политика за превенция на явлението, както и за неговото преодоляване там, където съществува.

Програмата за превенция на ранното напускане на ОУ "Свети Паисий Хилендарски" с.Търничени е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013–2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 год.

С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на Стратегията и определените приоритети на областно ниво.

Програмата представя:

- SWOT анализ - определяне на рисковите групи ученици, застрашени от отпадане в ОУ " Свети Паисий Хилендарски" с.Търничени" и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище;
- дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия - подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за

развитие на училището, ГКП и Плана за квалификация на педагогическите кадри.

- обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

ОУ " Свети Паисий Хилендарски"с.Търничени"" е единствено училище на територията на селото.

В началото на учебната2019/2020..година броят на децата и учениците, обучаващи се в училището е 69 ученици, застрашени от отпадане. Най-често срещани причини за това са:

- икономически – затруднен достъп до образование, поради ниски социални доходи, водещи до заминаване на семействата в чужбина;
- семейни;
- поради нежелание за учене – ниска мотивация, слаб успех, голям брой извинени и неизвинени отсъствия, лоша дисциплина.

Между България и страните, към които е насочен основният емигрантски поток, липсват механизми за обмен на данни и проследяване каква част от заминалите в чужбина ученици продължават обучението си..

Най-голяма в процентно отношение за област Стара Загора е групата на учениците, прекъснали обучението си поради семейни причини. Семейните причини обхващат широк кръг от проблеми, свързани с родителска незаинтересованост, противоречия и конфликти в семейството, отрицателно взаимодействие на домашната среда, ниско образование на родителите, бедност, етнокултурни традиции. През предходните две години в училище няма ученици, прекъснали образованието си поради семейни причини, което се дължи на факта, че малък е процента на етническите групи в училище, които са най-уязвими в това отношение.

Като следваща рискова група ученици, застрашени от отпадане, бихме определили поради нежелание за учене.През отминалата 2018/2019 год. Няма второгодник . Това се дължи на предприетите училищни политики за индивидуална допълнителна работа с изоставачи ученици.Можем да кажем,че този рисков фактор е минимизиран.

Анализът на данните за броя на допуснатите от учениците отсъствия за учебната 2018/2019 година показва, че той ..... в сравнение с предходната година .

В следващата таблица са показани броят на допуснатите от учениците извинени и неизвинени отсъствия за последните три години:

Уч. години	2015	2016	2017	2018	2018	2019
Отсъствия	Изв.	Неизв.	Изв.	Неизв.	Изв.	Неизв.
Начален						
Прогимназиален						
Общ брой						

Внимателният анализ показва,че класовете с най-голям брой неизвинени отсъствия са в прогимназиален етап .

Превантивни мерки за намаляване на отсъствията са и периодичното информирание на Дирекция "Социално подпомагане"- за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия за един месец. Като най-чести причини за допускане на неизвинените отсъствия класните ръководители посочват закъсненията, бягства от час, поради ниска мотивация за учене. Данните показват, че сравнително намалява дела на неизвинените отсъствия в начален етап, за разлика от прог. етап, където се забелязва ръст и тук трябва да бъдат насочени училищните политики за предотвратяване и недопускане на неизвинени отсъствия. През последната учебна година имаме намаляване и на общия брой на извинените отсъствия, поради по-активното взаимодействие на училището с личния лекар и родителските активи. Можем да направим извод, че това най-вече се откроява в прогимназиален етап.

Човешкият ресурс е факторът, който има най-силно влияние върху проблема за преждевременното напускане от училище. Предлагане на качествено образование и повишаване мотивацията на учениците за учене с цел въздействие върху намаляване на отсъствията и превръщане на училището в желана територия, поставя пред педагогическата колегия изискване за повишаване квалификацията на учителите.

Фактор за отпадане на учениците от училище е недостатъчното владение на български език като цяло. В училище този фактор е приоритетен. През 2016/2017 и 2017/2018г. бе сформиран клуб за обучителни затруднения по БЕЛ и Математика по проект "Твоят час", а 2018/2019г. 5 групи за допълнителна работа по БЕЛ и Математика по проект "Подкрепа за успех"

Училището прилага и други мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях са:

- ✦ Работата по програми и проекти
- ✦ Извънкласни дейности – 6 клуба по ИИД
- ✦ Организация на обучението в ЦДО I – II клас – 1 група
- ✦ Осигуряване на безплатна закуска за учениците от I – IV клас
- ✦ Провеждане на консултации по учебните предмети,
- ✦ Системни разговори с родители и ученици
- ✦ Ден на самоуправлението
- ✦ Провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците и родителите към училищната общност
- ✦ Отбелязване на различни празници и инициативи

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на ученици от идентифицираните рискови групи в училище.

2. Подобрени резултати от обучението, измерими от НВО и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всеки ученик.

IV. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

I. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО

<i>Мерки за реализиране на политиките</i>	<i>Отговорник</i>	<i>Срок за изпълнение</i>	<i>Индикатори</i>
1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление			
1.1.1. Разработване и изпълнение на политики в училището			
1.1.1.1.Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците (ежемесечни справки, писма)	Класните ръководители		Брой отсъствия Брой преместени ученици
1.1.1.2.Инициране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище, чрез изработване на табло и брошура	ЕРП и кл.ръководители		Брой табла Брой брошури
1.1.1.3.Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании, състезания, ден на самоуправлението	Всички учители по график от месечен календарен план		Бр.проведени кампании Брой участвали ученици
1.1.1.4.Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците.	Директорът		Брой извършени проверки
1.1.1.5. Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители – анализ и оценяване на рисковите фактори за отпадане на ученици – ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия, набелязани мерки от класните р-ли.Създаване на ЕПЛР.	Директорът		Брой извършени проверки Брой проверени обекти

1.1.1.6.Изготвяне на регистър на ученици, застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: - изготвяне на списък; - изготвяне на карта за всеки ученик	Класните ръководители ЕРП		Изготвен 1 брой регистър Брой карти
1.1.1.7.Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите ученици	Директорът		Брой НП Брой проекти
1.1.1.8.Повишаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния ден.	Класните ръководители		Брой обхванати ученици към брой ученици
1.1.1.9.Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности	Ръководителите на групите		Брой обхванати ученици
1.2.			
1.2.1. Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище „Превенция на изоставането и отпадането от училище”	Директорът		Брой обучени учители
1.2.2.По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост	Учителите		Брой извършни проверки Брой проведени открити уроци
1.2.3.Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всеки ученик - лично ориентиран подход	Учителите		Брой обучени учители
1.2.4.Анализиране на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати	Учителите		Резултати от обучението
1.2.5.Анализ на движението на учениците и причини за напускането им	Директорът Кл.ръководители		Брой напуснали ученици
1.3.			

1.3.1.Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП: - осигуряване на допълнителна подкрепа - прилагане на единна методика за оценяване	Учителите, работещи с деца със СОП, Ресурсните учители		Брой разработени ИОП
<hr/>			
2.1.1.Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с училищното ръководство. Активно сътрудничество с Обществения съвет	Директорът		Брой инициативи
2.1.2. Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи	Директорът кл. ръководители		Брой срещи
2.1.3. Сътрудничество с различни организации – МКБППМН, ДПС, Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”	Директорът кл. ръководители		Брой срещи
<hr/>			
2.2.1. Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Кл. ръководители		Брой проведени срещи
2.2.2.Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Кл. ръководители		Брой инициативи
2.2.3. Партньорски програми за споделяне на лидерски практики от училища на регионално ниво с възможности за прилагането им в повече образователни структури	директорът		Брой партньорски програми
III. ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
3.1. Училищно управление			
3.1.1. Отчет на дейностите и мерките по програмата	Директорът		Брой отчети
3.2. Подкрепа за родители и семейства.			
Информирание на родителите за възможностите за образование, обучение и/или придобиване на професионална квалификация във формалната образователна система			
3.2.1. Включване в самостоятелна форма на обучение за придобиване на основно образование;	Директорът		брой включени родители
3.2.2. Запознаване с възможностите	Директорът		брой информац.

за продължаване на образованието им и придобиване на професия;			кампании
3.2.3. Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с уч.ръководство	Директорът		брой инициативи

Ръководител на изпълнението на програмата:

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР

БИСЕР ПАРОВ

**ИНДИВИДУАЛНА ОЦЕНЪЧНА КАРТА
НА РИСКА ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА
СИСТЕМА И ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ**

I.) ДАННИ ЗА УЧЕНИКА

Име, презиме, фамилия :

Дата на раждане :

Пол :

Адрес:

Телефон :

Клас:

Учебна година:

1. Важни събития от училищния живот на ученика
2. Здравословно състояние на ученика
3. Социална интеграция на ученика

Други данни :

Забележка: Източници на информация в този раздел могат да бъдат:

- Постижения/резултати от входните, междинни и изходни нива, споделени наблюденията на учителите за работата на ученика в клас, самостоятелната подготовка, индивидуалните и груповите учебни занимания и др.
- Наблюдения на класния ръководител и другите учители , проведени разговори с ученика и родителите/настойниците, проучване сред връстниците, информация от местни институции (детска градина, кметство, отдел за закрила на детето и др.), резултати от психологическа консултация/проведени тестове от специалист и други

II. ДАННИ ЗА СЕМЕЙСТВОТО

<i>Име на родител/настойник</i>	<i>Възраст</i>	<i>Връзка</i>	<i>Семейно положение</i>	<i>Адрес/ информация за връзка</i>

1. Социален статус на семейството

2. Семейна среда и подкрепи

Други данни :

* *Забележка:* Информация за социалния статус на семейството и взаимоотношенията в него се получава в разговори с родителите/настойниците, с ученика, с други членове на семейството при посещението на класния ръководител в дома на ученика.

III. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА

1. Основни проблемни зони

2. Идентифицирани потребности и интереси

3. Ресурси/протективни фактори

Изготвил:

Кл.ръководител .....

Съгласувал:

Учител по .....

Дата/година: .....

Бележки към Индивидуалната оценка на риска от отпадане:

Въвеждането на Индивидуалната карта е продиктувано от необходимостта да се документира реалната ситуация за всеки ученик, да се опишат след проучване факторите на семейната, училищната и учебна среда, които поставят ученика в риск от образователни неблагоприятия и отпадане. Индивидуалната карта за оценка на риска се попълва от класния ръководител. Информацията се набира и обобщава след диагностициране на потребностите в началото на учебната година в консултация с учителите, които преподават в този клас. Класният ръководител прави проучване на семейната ситуация на ученика и записва в картата онези фактори на средата, които според него поставят ученика в потенциален риск от отпадане. Обобщената информация за ученика се споделя в методическите обединения и се изготвят мерки за

подкрепа. ЕПР и класният ръководител организират, координират, наблюдават и оценяват процеса и резултатите от изпълнението на мерките за подкрепа.

Препоръки за попълване на Индивидуалната карта

Раздел I. Данни за ученика

В т. 1. Важни събития от училищния живот на ученика, информацията включва отговорите на следните въпроси: Посещавал ли е детска градина? Сменял ли е училище, по какви причини? Има ли наложени наказания и какви? Има ли получени награди и за какво? Има ли прекъсване на училищното образование? Ученикът пътуващ ли е? Участва ли в ИКД, ИУД и клубове (във и извън училище). Интереси/препочитания/таланти в определени познавателни области и практически дейности? Има ли регистрация в местни институции и комисии (МКБППМН, Детска педагогическа стая, Отдела за закрила на детето и др.? Ученикът със СОП ли е? Други важни събития, влияещи върху живота на ученика в училище? Класните ръководители, по своя преценка, могат да включат и други въпроси.

Т. 2. Здравословно състояние на ученика, съдържа данни за физическия и психоемоционален статус на ученика, също така зависимости, вредни навици и др., препоръки и изисквания от страна на родителите, допълнени с наблюдения от страна учителите.

В т. 3. Образование, се отразява:

А) Информация за учебни резултати от предходна година - завършен клас, среден успех, учебни предмети най-високи и най-ниски постижения, резултати от външното оценяване, поправителни изпити и резултати, от колко години ученикът е в това училище и друга информация, която класният ръководител прецени като важна.

Б) Диагностицирани образователни проблеми, например - проблеми с усвояването (изоставане с учебния материал), езикови трудности (не разбира обясненията и инструкциите на учителя), затруднения при самостоятелно или групово изпълнение на задачи и упражнения в клас (разчита на съучениците си или на групата), трудно чете (чете бавно, механично, без разбиране), пише бавно под диктовка, допуска много грешки, трудно създава логически последователен текст, затруднява се в следване на логиката при решаване на задачи, проблеми с концентрацията (вниманието), не умее да се подготвя самостоятелно за училище, и др. Установяването на образователните проблеми на децата в началото на годината чрез провеждане на входящи равнища по различните предмети осигурява основа за реалистично планиране на учебната работа и за посрещане потребностите и интересите на децата по всеки учебен предмет. Що се отнася до планиране на допълнителни подкрепи за ученици в риск, колкото по-прецизно и подробно е попълнена тази рубрика от класните ръководители, толкова по-адекватни и надеждни ще бъдат планираните мерки за подкрепа.

Т.4. Социална интеграция на ученика. Чрез поведението на ученика в учебните и неучебни занимания, учителите и класните ръководители идентифицират нагласи, ценности, умения за междуличностно общуване с връстници и възрастни, решаване на проблеми, сътрудничество, работа в екип, взаимно уважение, създаване и спазване на правила и др. В тази рубрика от ключово значение е класните ръководители да идентифицират факторите на общността среда (клас и училище), които поставят ученика в риск от отпадане. Такива фактори могат да бъдат: трудна адаптация към класа и училището, неумения за общуване, спонтанни реакции и конфликтни отношения с връстници, по-големи ученици и учители, неуважение, пренебрежение,

изолация, незачитане на културните и езикови различия, подигравателно отношение и избягване и др.

Раздел II. Данни за семейството

Т.1. Социален статус на семейството. В тази рубрика се включва информация за социално-икономическия статус на семейството (работа, образование, квалификация, доходи, жилищни условия, развлечения и др.), която класните ръководители събират в разговори с родителите/настойниците и при посещение в дома на ученика. В Индивидуалната карта се записват установени факти, които могат да създадат условия за отпадане на ученика от училище. Например, родителите работят извън населеното място и за ученика се грижат роднини без особено влияние върху възпитанието му, ученикът е ангажиран в трудови дейности на семейството (работи, грижи се за възрастен или по-малки деца) и т.н.

В т.2. **Семейна среда и подкрепи.** Проучване на семейната среда е важно условие за спечелване доверието и активното участие на родителите като партньори на класния ръководител и училищния екип. В посещението в дома на ученика и в разговорите с родителите, класният ръководител може да установи, например доколко родителите могат да помагат на децата си в подготовката им за училище, какви са техните очаквания, интереси и претенции към училището, как конкретно могат да участват в живота на класа, какви са намеренията им за образователното бъдещето на детето и т.н. Общуването с родителите/настойниците осигурява информация за факти и характеристики на семейната и общностна среда, които могат да поставят децата в риск от ранно напускане на училище или обратно – да осигурят подкрепата на семейството за образователната кариера на детето.

Раздел III. Заключителна оценка

Анализът е реалната основа за извеждане на основните проблемни зони, потребностите на ученика и необходимите ресурси за посрещането им. Класният ръководител обобщава информацията от Раздел I и Раздел II и формулира проблемите, които поставят ученика в риск от ранно отпадане от училище – образователни, поведенчески, проблеми, произтичащи от семейния статус и семейната среда, от общностната среда (клас, отбор, ИКД, училище) и др.

В рубриката – **Б) Идентифицирани потребности и интереси**, проблемите се трансформират в потребности от подкрепа, например – родителите/настойниците не могат да помагат при подготовка на уроците, ученика вкъщи (проблем) - ученикът има нужда от допълнителни упражнения по математика, поради изоставане с материала (потребност).

Рубриката **В) Ресурси/протективни фактори**, се попълва след координиране и обсъждане между класни ръководители и учители. Тази рубрика представлява програма за подкрепа на ученик в риск и в нея са определени вида и формата за подкрепа, отговорните специалисти, срокове за изпълнение, процедура за комуникация между членовете на екипа и индикаторите за измерване на резултатите. Програмата може да обхваща планирани подкрепи в рамките на ЗП, ЗИП, ИИД, ИУД и клубни форми, консултиране със специалисти, работа с родителите, инициране на подкрепа от страна на социалните служби, участие в местни и национални програми, сътрудничество с граждански организации и др.

Индивидуалната оценка на риска съдържа конфиденциална информация за ученика и семейството, поради което директорът определя реда и отговорностите свързани със съхранение и ползване на картотеката с индивидуалните оценки на учениците.

SWOT АНАЛИЗ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
--------------	--------------

Водене на регистър на ученици, застрашени от отпадане;	Недостатъчно ефективна връзка училище – родители;
Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ;	Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане;
Извънкласни дейности;	Недостатъчно мотивирани учители за справяне с проблема;
Възможности за изява;	Голям брой отсъствия на учениците, който всяка година бавно нараства и е предпоставка за отпадане.
Създаване на приятелска среда;	
Добра материална база;	
Работа по национални програми и проекти	
Безплатни закуски за учениците от I – IV клас;	
Безплатни учебници за учениците от I – VII клас;	
Извършване на дейности по превенция на отпадането;	
Липса на отпаднали ученици през последните 5 години.	

**КАРТА НА УЧЕНИКА
ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ СЪСТОЯНИЕТО НА РИСК ОТ ОТПАДАНЕ ОТ
УЧИЛИЩЕ**

Индивидуалност на ученика / Причини за наличие на риск			
	Извод	Интервенция	Наблюдаван период
Име на ученика	Няма риск/има риск – основна(и) причина(и)	Набелязани мерки за понижаван на риска	Учебна година
			2016/2017
			2017/2018
			2018/2019
			2019/2020

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ НА ПРОГРАМАТА

Проблем	Дейност за разрешаване на проблема	Очаквани резултати	отговорници
Ниска мотивация за учене	Повишаване педагогическите изисквания и очаквания от децата. Поощряване успеха и постиженията им.	Повишаване мотивацията за посещение на учебните занятия, успех и постижения	Класни ръководители и преподаватели
Неграмотност на родителите	Организиране форми за индивидуална работа, подпомагаща отделните ученици да преодолеят свързани с ученето специфични трудности	Промяна на отношението и нагласата на родителите към училищната институция като полезна и необходима за тях	Възпитатели в ПИГ и класните ръководители
Занижен контрол от страна на родителите	Разработване на система от училищни мерки и програма за превенция на отпадналите. Откриване и стимулиране на талантливи деца за участие в различни инициативи. Работа с отделните институции: Отдел "Закрила на детето" „Социални грижи", лекции, филми Взаимно партньорство между родителска и учителска общност	Повишаване интереса към учебния процес, завишаване контрола върху своите деца.	Класни ръководители

СПРАВКА-ДЕКЛАРАЦИЯ

От.....-класен ръководител

ЗА

ОТСЪСТВИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ .....КЛАС

през месец Септември , 2019 год.

№ по ред	Име, презиме и фамилия на ученика	По уважителни причини	По неуважителни причини
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Класен ръководител:.....-

подпис

Дата:.....